

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544
Outcomes obtaining from off-campus practice in agriculture of second-year students
on diploma program of Srisaket agricultural and technological college,
academic year 2001

โดย

นายประวิทย์ มารวิชัย

ปีการศึกษา 2544

ส.ร.
๒/๓๗๘๗
๑๓๔๔

เลขหม.....
เลขทะเบียน..... 47236
วัน, เดือน, ปี..... 24 ส.ย. 2546

.b.....
.i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

๒๑๑๓๐๑๐๔๕

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2544

ชื่อเรื่อง ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544

Outcomes obtaining from off-campus practice in agriculture of second-year students on diploma program of Srisaket agricultural and technological college, academic year 2001

ชื่อ-สกุล นายประวิทย์ มารวิชัย

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมอุตสาหการ

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กัศพงค์ ปวงสุข

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 2) เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ ในด้านความรู้ ทักษะประสบการณ์ที่ได้รับ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม คณะสัตวศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 60 คน ข้อมูลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้นำมาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 เป็นชาย (ร้อยละ 70.00) มากกว่า นักศึกษาหญิง มีอายุเฉลี่ยทั้งหมด 19.73 ปี ศึกษาอยู่ในสาขาโคนม มากที่สุด นักศึกษาที่สามารถ เลือกสถานที่ฝึกงานเองได้ มากที่สุด (ร้อยละ 70.00) บิคา-มารดา อยู่ร่วมกันมากที่สุด (ร้อยละ 75.00) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มากที่สุด (ร้อยละ 76.67) นักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน จาก บิคา-มารดา มากที่สุด (ร้อยละ 61.67) รองลงมาได้รับจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 30.00) ได้รับจากผู้ปกครองที่ไม่ใช่ บิคา-มารดา (ร้อยละ 6.67) และได้จากรายได้จากการทำโครงการเกษตร (ร้อยละ 1.66)

จากการศึกษานักศึกษาได้รับความรู้จากสถานประกอบการ ในระดับมาก มีอยู่ 3 รายการ ระดับปานกลางมีอยู่ 12 รายการ ความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากร ในสถานฝึกงาน ในระดับมากมีอยู่เพียงรายการเดียว และ ระดับปานกลางมีอยู่ 3 รายการ ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ ในระดับปานกลางทุกรายการ ประโยชน์ที่ได้รับจาก ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงาน นักศึกษาระบุว่า ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานมีประโยชน์ต่อ นักศึกษาในระดับมากทุกรายการ ความรู้ที่ได้รับด้านทักษะประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม ในระดับปานกลาง 12 รายการ และ ระดับน้อยมีอยู่ 5 รายการ นักศึกษาได้รับประสบการณ์การทำงาน มีระดับมาก 7 รายการ และระดับปานกลาง อยู่ 3 รายการ

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของสถานฝึกงานมีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาในระดับมาก อยู่ 2 รายการ คือ 1) จำนวนสัตว์เลี้ยงภายในฟาร์ม (ค่าเฉลี่ย 2.53) และ 2) สภาพแวดล้อมภายใน ฟาร์มมีผลต่อการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.50) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับที่มีผลในระดับปานกลาง และพบ ปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษามีระดับปานกลางทุกรายการ จากการศึกษายังพบข้อเสนอแนะ จากนักศึกษาฝึกงาน ดังนี้ 1) เรื่องควรมีการจัดระบบการทำงานให้เป็นระบบ 2) เรื่องระยะเวลาในการฝึกงานควรให้มากกว่านี้ 3) เรื่องการปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา 4) เรื่องควร เลือกสถานที่ฝึกงานที่ได้มาตรฐาน 5) เรื่องสถานประกอบการควรฝึกทักษะต่างๆ ให้ก่อนปฏิบัติงาน 6) เรื่องการมีค่าตอบแทน 7) เรื่องควรมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงาน 8) เรื่องค่าใช้จ่าย และที่พักอาศัย และ 9) เรื่องค่าเดินทางไปสถานที่ฝึกงาน ตามลำดับ

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีต้องขอขอบคุณ อาจารย์ ภัคพงศ์ ปวงสุข ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ และอาจารย์ จำลอง ศรีสุวรรณ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ามาให้ข้อเสนอแนะและติดตามแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาการทำปัญหาพิเศษจนสามารถจัดทำปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบใจเพื่อนๆ และน้องๆ ที่ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ จนเสร็จสิ้น

ขอขอบใจ น้องที่แสนดี น.ศ. สุจิรา พูนบางbung ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และช่วยพิมพ์งาน ตลอดคอยเป็นกำลังใจ จนปัญหาพิเศษเสร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบใจน้องๆ นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ที่น่ารักทุกคน ที่ช่วยตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านในวิทยาลัย ที่ได้ให้ข้อคิดต่าง ในการทำปัญหาพิเศษ

ขอขอบคุณ ครู-อาจารย์ ทั้งในอดีตและปัจจุบันทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้ และเป็นผลให้งานวิจัยนี้สำเร็จ

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างของลูกทั้งปวง ประโยชน์ในการทำวิจัยนี้ ขอมอบให้กับนักเรียน-นักศึกษาอาชีวเกษตรทุกคน ส่วนข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับงานวิจัยครั้งนี้ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบไว้แต่เพียงผู้เดียว

ประวิทย์ มารวิชัย

ตุลาคม 2544

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 นิยามศัพท์.....	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 การจัดการศึกษาวิชานกษตร.....	4
2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาสัตวศาสตร์ พุทธศักราช 2540.....	5
2.3 ความหมายของการฝึกงาน.....	6
2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน.....	7
2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน.....	8
2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดงานนอกสถานศึกษา.....	9
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	14
3.1 ประชากร.....	14
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
4.1 ผลการวิจัย.....	18
4.2 วิจารณ์ผล.....	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	33
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	33
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	36
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามเพศ.....	17
4.2 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามอายุ.....	17
4.3 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามสาขาที่ศึกษา.....	18
4.4 แสดงจำนวนนักศึกษาตามการเลือกสถานที่ฝึกงาน.....	18
4.5 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกฝึกงานตรงตามสาขาที่เรียน.....	19
4.6 แสดงจำนวนนักศึกษาตามหน่วยงานที่ฝึกงาน.....	19
4.7 แสดงสถานภาพทางครอบครัว บิดา-มารดา ของนักศึกษา.....	20
4.8 แสดงอาชีพบิดาของนักศึกษา.....	20
4.9 แสดงอาชีพ มารดาของนักศึกษา.....	21
4.10 แสดงค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่นักศึกษาได้รับในระหว่างเรียน.....	21
4.11 แสดงระดับความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากสถานประกอบการ.....	22
4.12 แสดงความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรใน สถานฝึกงาน.....	23
4.13 แสดงความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ.....	23
4.14 แสดงความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานว่ามีประโยชน์อย่างไรต่อนักศึกษา.....	25
4.15 แสดงระดับผลที่นักศึกษาได้รับด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม.....	25
4.16 แสดงระดับประสิทธิภาพการทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงาน.....	26
4.17 แสดงระดับสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา.....	27
4.18 แสดงระดับปัญหาการฝึกงานของนักศึกษา.....	29
4.19 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน ด้านต่างๆ.....	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ของกระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตกำลังคนเป็นช่างฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ มีคุณธรรม มีวินัย เจตคติ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบและเป็นผู้มีปัญญาที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ หลักสูตรนี้ได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนจะต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ อย่างต่อเนื่องตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา การทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต มีจำนวนไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ และมีทักษะวิชาชีพเพิ่มเติมจากสถานฝึกงานอาชีพ

ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา มีความสำคัญมากสำหรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 เพราะ จะต้องนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาต่อ หรือออกไปทำงาน ซึ่งจะต้องนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานตามหลักสูตรให้นักศึกษามีความรู้ควบคู่ประสบการณ์ กล่าวคือ ได้เพิ่มทักษะ สร้างเสริมประสบการณ์ สามารถพัฒนาวิชาชีพตามสภาพความเป็นจริงในสถานประกอบการ และทราบปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน และสามารถใช้สติปัญญาแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างเสริมศักยภาพให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะออกสู่งานอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาเพื่อเข้าสู่งานอาชีพเกษตรโดยตรง หรืออาชีพอิสระทางการเกษตร ส่วนหนึ่งเข้าสู่ตำแหน่งอาชีพในธุรกิจงานฟาร์มเอกชน และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งเข้าสู่อาชีพภายนอกภาคเกษตรทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน (กรมอาชีวศึกษา, 2543 : 5)

ผู้วิจัยได้สังเกตเห็น การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และได้สนใจว่าถ้าได้มีการศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานนอก สภาพของสถานที่ฝึกงานในหน่วยงานต่างๆ แล้วจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ เพื่อที่จะได้สถานที่ฝึกงานที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัย กล่าวคือ ทางวิทยาลัยสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับหลักสูตร และความต้องการของนักศึกษา เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพรวมทั้งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีต่างๆ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และฝ่ายแนะแนวได้ใช้เป็นแนวทางในการแนะแนวทางการประกอบอาชีพหรือเรียนต่อและใช้ในงานวิจัยของการศึกษาในแขนงอื่นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ ในด้านความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน
3. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะสัตวศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จำนวน 60 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ พัฒนาปรับปรุง แก้ไข การส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาหรือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอื่นๆ พิจารณาใช้ผลการวิจัยนี้ เป็นแนวทางในการดำเนินการ และปรับปรุงแก้ไขการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานได้

1.5 นิยามศัพท์

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะ
สัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

“ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตร” หมายถึง ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับจาก
การฝึกงานในสถานประกอบการด้านเกษตร

“ประสบการณ์” หมายถึง พฤติกรรมของคน และการบริหารงานในหน่วยงานที่นักศึกษา
ออกไปฝึกงาน

“การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา” หมายถึง การออกไปฝึกงานของนักศึกษาในวิชาการ
ฝึกงาน รหัสวิชา 3500-2901 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภท
วิชาเกษตรกรรม โดยได้กำหนดให้นักศึกษาจะต้องฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ในหน่วยงานของ
รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง จำนวน 4 หน่วยกิต

“สถานประกอบการ” หมายถึง สถานที่ที่นักศึกษาเข้าไปฝึกงาน ในแหล่งวิชาการ สถาน
ประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ที่เกี่ยวข้องตรงตามประเภทและสาขาที่เรียน

“วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ ที่เปิดสอนวิชาชีพประเภทวิชาเกษตรกรรม

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่องผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้นำเสนอการศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

2.1 การจัดการศึกษาวิชาเกษตร

2.2 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พุทธศักราช 2540

2.3 ความหมายของการฝึกงาน

2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน

2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาวิชาเกษตร

การเกษตรเป็นอาชีพพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย เพราะเป็นสาขาอาชีพที่ให้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูง จำนวนประชากรและแรงงานมากที่สุด การเกษตรคงต้องเป็นความสำคัญต่อประเทศไปอีกนาน เพราะทั้งระดับประเทศและโลกยังมีความต้องการด้านอาหารและผลิตภัณฑ์การเกษตรจำนวนมาก และความต้องการนี้ได้เพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ดังนั้นการเกษตรจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของผลผลิตให้เหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการผลิตให้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้ได้ผลิตผลทางการเกษตรอย่างมีคุณภาพ ใช้ต้นทุนต่ำ รู้วิธีการจัดการ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการจัดการบริหารธุรกิจ การเกษตรได้ดี และสามารถดำรงชีวิตตนเองอย่างมีความสุขในโลกที่มีการปรับเปลี่ยน และพัฒนาอยู่ตลอดเวลาในการพัฒนาเกษตรกรหรือผู้ประกอบการอาชีพเกษตรดังกล่าวนี้ วิธีการที่ดีและเหมาะสม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมที่สุดก็คือ การจัดการศึกษาเกษตรที่เหมาะสม เป็นการช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน ซึ่งจะมีบทบาทต่ออาชีพได้มีความรู้ ความคิด ทักษะ และความสามารถในการประกอบอาชีพ การศึกษาเกษตรจึงเป็นแนวทางพื้นฐานวิชาชีพเกษตร ซึ่งหมายถึงต้องมีหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับชั้นการศึกษาต่างๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน หลักสูตรเหล่านี้จัดไว้เพื่อจัดบริการให้ความรู้แก่ผู้เรียนทั้งนักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไป

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากำลังคน และการผลิตกำลังคนทางการเกษตรได้มีการจัดในระบบโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา เทคนิคศึกษา และในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นขั้นปริญญา หากพิจารณาแล้วจะเห็นว่าทุกระดับการศึกษาล้วนมีความจำเป็นและสำคัญ แต่หากพิจารณาให้รอบคอบแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดหลักสูตรและการจัดการศึกษาเกษตรระดับมัศึกษานับว่าเป็นระดับที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นระดับที่วางพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนทางด้านวิชาชีพเกษตร หากผู้เรียนมีความซาบซึ้งและประทับใจต่ออาชีพนี้แล้ว ก็จะเป็นแนวทางในการเลือกศึกษา หรือมุ่งสู่อาชีพเกษตร เมื่อเติบโตขึ้น (นพคุณศิริวรรณ, 2536 : 127-129)

2.2 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พุทธศักราช 2540

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันนี้มีหลักการของหลักสูตร คือ 1) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาอาชีพ ตามความต้องการของตลาด ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ 2) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ 3) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีการเรียน วิธีการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และ 4) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งในภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ

ด้านโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ได้แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน
- 2.2 วิชาชีพเฉพาะ
- 2.3 วิชาชีพเลือก
- 2.4 ฝึกงาน / โครงการ / โครงการวิชาชีพ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 : 4)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ มีจุดประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อให้มีความสามารถและทักษะในการจัดการ และดำเนินงานในอาชีพการผลิตสัตว์ 2) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการผลิตสัตว์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีบุคลิกภาพการเป็นผู้นำในอาชีพเลี้ยงสัตว์ 3) เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม 4) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนางานอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 : 26)

การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพประกอบด้วย

1. ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพพอตัวอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา หรือทำโครงการ หรือ โครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต
2. สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในช่วงระยะเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม ตั้งแต่ประกาศผลสอบภาคเรียนที่ 2 ของผู้เรียนเป็นต้นไป ถ้าสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในภาคเรียนปกติให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่า ของภาคเรียนปกติ
3. ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้เรียนที่ประสงค์จะทำโครงการ หรือ โครงการวิชาชีพทำในภาคเรียนที่ 4
4. การตัดสินผลการเรียน และการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 : 4)

2.3 ความหมายของการฝึกงาน

การฝึกงานเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งหลักสูตรนี้มุ่งที่จะพัฒนาและผลิตกำลังคนในระดับกลาง โดยผู้เรียนจะมีทักษะ ความสามารถในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิคและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกงานไปปฏิบัติในการประกอบอาชีพของตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนจึงให้ความสำคัญต่อการเรียนในภาคปฏิบัติ และเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ด้านต่างๆ จากการที่ได้ไปฝึกงานจากสถานที่ฝึกงาน ซึ่งเป็นสภาพการปฏิบัติงานจริงๆ ได้รู้จักการจัดการฟาร์ม, ความรับผิดชอบ เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 516) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การฝึกงาน” ซึ่งหมายถึง การให้ทำงานจนเป็น และหัดให้ทำงานจนดี ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของ John Dewey ซึ่งกล่าวว่า “การปฏิบัติจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์” และถือว่าเป็นปรัชญาหัวใจสำคัญของการศึกษาเกษตร ดังนั้นการฝึกงานจึงเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติ อีกทั้งทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับจากสถานที่ฝึกงาน

ไพฑูรย์ นนทลี (2529 : 191) ให้ความสำคัญเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน (Training) ตามหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) กำหนดทักษะพื้นฐานและทักษะเฉพาะสาขาวิชาชีพขึ้น 2) จัดรูปแบบงานสถานศึกษาให้เป็นสถานประกอบการ และ 3) สนับสนุนโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนนักศึกษา ทักษะต่างๆ ที่กำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานจำเป็นต้องกำหนดแบบหรือสื่อการเรียนการสอนไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดเอกภาพและประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

จากความหมายของการฝึกงานที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการให้ความหมายของการฝึกงานอย่างกว้างๆ และการฝึกงานนั้นเป็นการฝึกงานด้านการเกษตร ซึ่งความหมายของคำว่า เกษตรในปัจจุบัน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร (พรทิพย์ อุดมสิน, 2523 : 1) กล่าวว่า ความหมายของการฝึกงานเกษตรจึงเป็นเรื่องของการทำงาน หรือฝึกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืช สัตว์ การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ในสภาพที่เป็นจริงหลังจากที่นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหาทางด้านวิชาการในช่วงที่เรียนมาแล้ว

2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน

ในการจัดการศึกษาเกษตรเป้าหมาย คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นผู้มีคุณธรรม ซึ่งในการประกอบอาชีพเกษตรผู้เรียนควรจะมีการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การพัฒนาความรู้และทัศนคติเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา ในการวิเคราะห์ ส่วนทางด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ในการจัดการศึกษาเกษตรควรเน้นถึงการบูรณาการการพัฒนาทั้งสามด้านดังที่กล่าวมา

พรทิพย์ อุดมสิน (2523 : 21) กล่าวว่าการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเกษตร เป็นการศึกษาด้านวิชาชีพมุ่งผลิตกำลังคนที่มีฝีมือ ดังนั้นจึงเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านต่างๆ เพื่อไปประกอบอาชีพการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะได้ต้องอาศัยการฝึกงานเกษตร ซึ่งแนวคิดในการจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนั้น เป็นการศึกษาที่วางแนวทางเพื่อเตรียมบุคคลออกไปสู่การประกอบอาชีพ วิธีการสอนต้องเน้นเรื่องการฝึกงาน นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกปฏิบัติในอาชีพจริงๆ เพื่อหาประสบการณ์

สุรพล สวงวนศรี (2516 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกงาน หรือฝึกประสบการณ์ไว้ว่า ควรจะส่งนักเรียนหรือนักศึกษาไปฝึกหาประสบการณ์ ในสถานประกอบการของรัฐบาลหรือเอกชนจริงๆ ซึ่งดำเนินงานโดยโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานที่นักเรียนหรือนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ และครูเป็นผู้ประสาน นิเทศและติดตามดูการทำงานตลอดจนควบคุมความประพฤติซึ่งผลการฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และไปพัฒนาด้านทักษะ ความรู้ และเจตคติที่ดีทางด้านอาชีพให้ดีขึ้นพร้อมที่จะออกไปสู่สังคมได้ หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว

นพคุณ ศิริวรรณ (2529 : 1) กล่าวว่า การฝึกงานเกษตร ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมการสอนของครูอาจารย์เท่านั้น แต่ยังมีจุดมุ่งหมายช่วยเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ได้พัฒนาความสามารถ ที่จะประกอบอาชีพทำฟาร์มได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ที่เรียนอาชีวศึกษาเกษตรจึงควรต้องฝึกความชำนาญจากการปฏิบัติงานเกษตร และนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้ว่าจ้างแรงงานต้องการบุคคลที่มีความสามารถ การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและรักในอาชีพเกษตร ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาของการศึกษาเกษตรที่ว่า “เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง”

2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

การฝึกงานมีความสำคัญในการศึกษาวิชาชีพเกษตรเป็นอย่างมาก เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานนั้น ไม่สามารถที่จะหาได้ในวิทยาลัยได้อย่างสมบูรณ์ นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานภายนอกมานั้นสามารถที่จะพิสูจน์ตัวเองได้ว่าได้รับอะไรจากการฝึกงาน เมื่อจบการศึกษาก็สามารถประกอบอาชีพได้

กรมอาชีวศึกษา (2527 : 3) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ว่า 1) เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญ และคุ้นเคยงานเกษตรอย่างแท้จริง 2) เพื่อให้มีความอดทนในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง 3) เพื่อฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งาน รู้จักนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิต 4) เพื่อสร้างนิสัยให้เกิดการทำงานด้านเกษตร รู้จักการประหยัด มีความรับผิดชอบ และ 5) เพื่อฝึกการเป็นผู้นำ โดยนำวิธีการปฏิบัติที่ได้ผลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิภา คฤหเดชรัตน (2542 : 22) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาเกษตรทั้งในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาได้เห็นความสำคัญของการฝึกทักษะภาคปฏิบัติวิชาชีพเกษตร ดังนั้นการฝึกงานจึงถูกบรรจุเป็นวิชาบังคับในทุกหลักสูตร โดยกำหนดชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติหรือบางแห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้กำหนดหน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียน ได้เห็นความสำคัญของการฝึกงาน ได้รับประสบการณ์ และสามารถนำความรู้จากการเรียนในชั้นเรียนมาสู่การปฏิบัติในภาคสนาม ถึงแม้ว่าการจัดฝึกงานของแต่ละหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาจะมีวิธีการต่างกัน ถ้าพิจารณาแนวทางในลักษณะของการกำหนดวัตถุประสงค์ และการกำหนดเนื้อหาของการทำงานจะพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน เพราะต่างก็มีความต้องการที่จะให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะ เจตคติและความรู้ในการประกอบอาชีพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2536 : 16) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเกษตรและการประกอบอาชีพเกษตร 2) เพื่อให้มีโอกาสฝึกงานเกษตรและเพิ่มประสบการณ์เฉพาะสาขาที่นักศึกษาที่มีความสนใจ 3) เพื่อให้เรียนรู้ระบบการจัดการ และการดำเนินงานในเชิงธุรกิจจากสถานประกอบการที่ประสบความสำเร็จ 4) เพื่อให้มีโอกาสนำความรู้มาฝึกปฏิบัติให้มีประสบการณ์และสร้างทักษะในงานอาชีพเกษตร 5) เพื่อพัฒนาทัศนคติที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานเกษตร และ 6) เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวสรุปได้ว่า การฝึกงานสามารถที่จะพัฒนานักศึกษาที่เข้าฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน เพื่อให้ นำความรู้ทางด้านทฤษฎีที่ได้เรียนมาจากสถานศึกษา ได้นำไปปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง ซึ่งประสบการณ์ตรงนี้จะไม่มีในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษาควรจะเก็บเกี่ยวให้ได้มากที่สุด เพื่อที่จะไปพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง ทั้งทางด้านทักษะ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ได้จากสถานประกอบการ ในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

การฝึกงานภายนอกเป็นสิ่งที่จะทำให้ให้นักศึกษาได้เห็นลักษณะการทำงานในเชิงธุรกิจและอาจเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการตัดสินใจในการทำงานหรือประกอบอาชีพ ซึ่งในการฝึกงานในสถานประกอบการทั้งของรัฐและเอกชนมักมีปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานแตกต่างกันเมื่อนักศึกษาได้ไปฝึกงานภายนอกแล้วจะทำให้ให้นักศึกษาได้รู้จักปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงในสถานที่เข้าฝึกงานซึ่งสอดคล้องกับ

โฆษิต ลิ้มวานานท์ (2531 : 147-148) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานเกษตรไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานเกษตร ทั้งภายในและภายนอก ปัญหาที่พบส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ปัญหาที่สำคัญได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกมีน้อยไม่เพียงพอกับนักศึกษา สภาพพื้นที่ภายในวิทยาลัยมีความพร้อมน้อย สำหรับสถานที่ฝึกงานภายนอกพบว่ามีจำนวนจำกัด นักศึกษาไม่มีอิสระในการเลือกสถานที่ฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกงาน การฝึกงานมีการนิเทศน้อยครั้ง และการมอบหมายหน้าที่การนิเทศไม่เหมาะสม

3. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการจัดการฝึกงานเกษตรภายใน และภายนอกขาดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า การฝึกงานภายในมักมีการจัดหมุนเวียนฝึกงานไม่เหมาะสม ส่วนการฝึกงานนอกสถานศึกษาไม่สามารถจัดให้นักศึกษาฝึกงานตรงตามสาขา นอกจากนี้การจัดกลุ่มนักศึกษาฝึกงานภายใน และภายนอกสถานศึกษาไม่เหมาะสม

4. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการควบคุมการฝึกงานเกษตร การฝึกงานภายใน และภายนอกมีการควบคุมน้อยการมอบหมายการฝึกปฏิบัติไม่เหมาะสม และนักศึกษาขาดความรับผิดชอบในการทำงาน

5. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฝึกงาน ระยะเวลาในการฝึกงานภายในมากเกินไป ส่วนการฝึกงานภายนอกน้อยเกินไป

6. ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกทักษะ สถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการฝึกทักษะน้อยและทักษะที่ฝึกไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา

7. ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกงานเกษตร การฝึกงานภายในครู-อาจารย์ผู้ควบคุมให้คะแนนไม่เหมาะสมกับงานที่มอบหมาย

วิภา ลฤทธิรัตน (2542 : 17) ได้สรุปไว้ว่า การศึกษาวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกงาน และปัญหาในการจัดการฝึกงาน จะเห็นได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกไปประกอบอาชีพ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือของครูเกษตร นักเรียนนักศึกษาและสถานที่ฝึกงานภายนอกเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ที่จะทำให้การฝึกงานเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษานั้น จะทำให้ผู้เรียน หรือนักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการที่จะนำความรู้ และประสบการณ์จากสถานประกอบการไปใช้ในการประกอบอาชีพ แต่ก็มีปัญหาต่างๆ ที่ตามมาเหมือนกัน คือ การที่นักศึกษาได้รับเวลาในการฝึกงานที่น้อยเกินไป หรือการได้ฝึกทักษะต่างๆ ยังน้อยอยู่ ฯลฯ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็สามารถที่จะนำมาเป็นแง่คิดในการปรับปรุงแก้ไขได้

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2533 : 95) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการฝึกงานนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ผลการฝึกงานของนักศึกษา ได้รับความรู้ด้าน ทฤษฎีเพิ่มขึ้นระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับทักษะและประสบการณ์บางวิชาได้รับเพิ่มขึ้นมาก ด้านความรู้ ทักษะนักศึกษาสามารถนำไปใช้ในระดับปานกลาง ปัญหาในการฝึกงาน ทั้งอาจารย์นิเทศ และนักศึกษาให้ความเห็นว่า สถานฝึกงานให้ความรู้น้อย เน้นการใช้แรงงานมาก อาจารย์นิเทศให้ข้อเสนอว่าควรชี้แจงให้สถานฝึกงานเข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการฝึกงาน รวมทั้งควรมีตารางการปฏิบัติงานในแต่ละวัน นักศึกษาได้เสนอแนะว่าควรมีการหมุนเวียนในแผนกต่างๆ ของสถานฝึกงาน ให้ครบและควรมีการศึกษาระบบการทำงานของสถานฝึกงาน

วารินทร์ ประทุมกลิ่น (2540 : 109) กล่าวว่า นักเรียนควรที่จะนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานได้เป็นอย่างดี และในรายละเอียดได้แก่ เรื่องนักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยสภาพการจริง นักเรียนจะได้พบลักษณะงานต่างๆ นอกเหนือจากการเรียน จึงต้องใช้ความรู้และประสบการณ์อื่นๆ ในการทำงานด้วย สำหรับด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการในเรื่องนักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน เรื่องนักเรียนรู้จักประนีประนอมและสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ในเรื่องนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยที่นักเรียนต้องเข้าไปฝึกปฏิบัติงาน และได้รับประสบการณ์จริง นักเรียนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ มีเพื่อนร่วมงานและต้องทำงานภายใต้การดูแลของผู้อื่น จึงควรที่จะต้องมีคุณลักษณะต่างๆ ดังกล่าวในการฝึกงาน จึงจะทำให้ประสิทธิผลของการฝึกงานออกมาดีด้วย

พินิจ ทิพย์อักษร (2539 : 91) ได้ทำการศึกษารื่อง การฝึกงานภายนอกสถานศึกษาสรุปไว้ว่า 1) ด้านทักษะความรู้ในการฝึกงาน ควรให้ผู้เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียน ได้สอนเชิงปฏิบัติให้นักเรียนทำงานตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยการวางแผนการปฏิบัติก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ ทำงานให้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนด การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ อย่างถูกวิธีรวมทั้งการบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ โดยวิธีสอนแบบสาธิต ซึ่งจะเป็นผลทำให้นักเรียน ได้รับความรู้และเกิดความรู้ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านพฤติกรรม ควรมีการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเชื่อฟัง ปฏิบัติตามคำสั่ง มีความตั้งใจในการทำงาน ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์มีวินัย รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน รู้จักควบคุมอารมณ์ อดทน อดกลั้น มีความพยายาม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยการสังเกต ชี้นะในขณะที่อยู่ในชั้นเรียนหรือขณะปฏิบัติงานในสถานศึกษา 3) ด้านองค์ประกอบอื่น ๆ ควรฝึกให้นักเรียนรู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคม รู้จักยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น สำนึกในหน้าที่ที่มี การเสียสละต่อส่วนรวม 4) นักเรียนส่วนหนึ่งเห็นว่า ความรู้ที่ได้จากสถานศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติจริงแต่ยังมีนักเรียนส่วนหนึ่งบอกว่ายังไม่เพียงพอ ควรสอนเพิ่มเติมในสิ่งต่อไปนี้ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัย,เทคนิคใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง และ สร้างบทบาทสมมุติในสถานศึกษาเหมือนกับในสถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มานพ ทองใบ (2534 : 212-214) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสถานที่ฝึกงานภายนอกที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สรุปผลได้ดังนี้ สถานที่ฝึกงานภายนอกที่รับนักศึกษาฝึกงานเนื่องจากสถานศึกษาติดต่อขออนุญาต และวิธีการติดต่อที่เหมาะสม ติดต่อโดยใช้หนังสือราชการ ส่วนคุณสมบัติของนักศึกษาที่สถานที่ฝึกงานภายนอกพึงประสงค์ คือ ความขยัน ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความสามารถในวิชาชีพ และความอดทน ด้านการประเมินผลฝึกงานของนักศึกษาผู้ประเมินควรเป็นหัวหน้างานของสถานที่ฝึกงานภายนอก และอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้ประเมิน โดยให้ระดับคะแนนเหมือนวิชาเรียนอื่นๆ จากการวิจัยพบว่ากรมอบหมายงานให้นักศึกษาฝึกงานปฏิบัติตามสาขาวิชาชีพ ที่ศึกษามากกว่าสถานประกอบการภายนอกภาครัฐบาล ด้านความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ที่สถานที่ฝึกงานภายนอกได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาจัดอยู่ในระดับน้อย

ประจวบ ไชยชมภู (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโสธร พบว่า นักศึกษากลุ่มวิชาสัตวศาสตร์ ต้องการฝึกปฏิบัติด้านการผสมพันธุ์มากที่สุด และนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะฝึกงานกับหน่วยงานเอกชน และอยู่ในภาคตะวันออกเป็นส่วนใหญ่ เพราะหน่วยงานเอกชนมีความพร้อมหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสภาพภูมิประเทศในภาคตะวันออกของประเทศไทย มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ทั้งในด้านพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์

ประภาภรณ์ วรรณะวาสิน (2527 : 80-81) ได้ศึกษาผลการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง แผนกเกษตรกรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการฝึกงานภายนอกจากหน่วยราชการ และนักศึกษาต้องการเลือกสถานที่ฝึกงานเอง โดยให้ทางวิทยาลัยติดต่อให้ นักศึกษามีความเห็นสมควรฝึกงานในช่วงปิดเทอมต้นและขยายเวลาฝึกงานออกไปอีก การฝึกงานลักษณะหมุนเวียนหลายๆ อย่างการไปฝึกงานในหน่วยงานควรมีการปฐมนิเทศ และอธิบายแนวทางการปฏิบัติงานทุกครั้ง ก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวันและมีการพาไปทัศนศึกษานอกสถานที่ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังเห็นว่าควรให้มีการฝึกงานภายนอกออกไปอีก โดยให้เหตุผลว่าสามารถทำให้ได้ประสบการณ์มากขึ้น สามารถปฏิบัติงานและรู้จักแก้ปัญหาได้

นิตินันท์ ปรานสุข (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาสาขาสัตวบาล ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษามีความเข้าใจวัตถุประสงค์ และเห็นความสำคัญของการฝึกงานระดับนี้มาก สถานที่ฝึกงานที่ผ่านมามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการฝึกใช้วิธีการสาริตและปฏิบัติจริง และคิดว่าได้รับการฝึกทักษะต่างๆ ระดับน้อย แต่ก็รับว่ามีความพอใจ และมีความมั่นใจในการเลี้ยงสัตว์มากขึ้นกว่าเดิม และคิดว่าการฝึกงานที่ผ่านมาไม่มีปัญหาแต่อย่างใด นักศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกไว้ว่า วิทยาลัยเกษตรกรรมควรแจ้งรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานให้ทราบล่วงหน้า ระยะเวลาในการฝึกควรเพิ่มให้มากกว่านี้ และควรฝึกให้ตรงสาขาที่เรียนมาจึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

สมมาตร สุนศักดิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2537 วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน สรุปได้ดังนี้

1) การฝึกงานมีความสำคัญต่อการเรียนคหกรรม และมีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต 2) การจัดการฝึกงานที่ผ่านมาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกงานในระดับมาก ได้แก่ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน 3) สถานที่ฝึกงาน การจัดการฝึกงานควรจัดภายนอกสถานศึกษา สถานที่ที่เหมาะสมควรเป็นสถานประกอบการ 4) ระยะเวลาในการฝึกงานตามที่หลักสูตรกำหนดมีความเหมาะสม ส่งนักศึกษาชั้น ปวส. 1 ฝึกงานเข้ารับการฝึกงานระหว่างปิดภาคเรียนที่ 2 5) วิธีการจัดการฝึกงาน ควรให้นักศึกษาฝึกงานตรงสาขาที่เลือกเรียนสถานศึกษาควรจัดการปฐมนิเทศในเรื่องวัตถุประสงค์การฝึกงาน สถานที่ฝึกงานควรจัดการปฐมนิเทศในเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนของนักศึกษาเมื่อเข้ารับการฝึกงาน ควรให้นักศึกษาได้หมุนเวียนการฝึกงานด้านต่างๆ ในสถานที่ฝึกงาน 6) การนิเทศการฝึกงาน ผู้ที่เหมาะสมในการนิเทศการฝึกงานควรเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่ตรงกับนักศึกษาฝึกงาน 7) การประเมินผลการฝึกงาน ควรใช้วิธีการตรวจดูผลงาน ผู้ที่เหมาะสมในการประเมินผลการฝึกงานควรเป็นผู้ควบคุมการฝึกงานของสถานที่ฝึกงาน 8) ประโยชน์จากการฝึกงาน นักศึกษาได้รับประโยชน์ได้ระดับมากเกือบทุกด้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ของปีการศึกษา 2544 จำนวน 60 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม

2. วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

2.1 ศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

2.2 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3 ศึกษาแบบสอบถามจาก นวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจอีกครั้ง

3. ลักษณะของแบบสอบถามที่แก้ไขสมบูรณ์ แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ

3.1 แบบสอบถามแบบปลายปิด

3.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด

การสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของปัญหาพิเศษ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ในด้านความรู้ และทักษะประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ ด้านทักษะประสบการณ์ และสภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อคำถามแต่ละข้อ แบ่งคะแนนเป็นระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา โดยกำหนดคะแนนเป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้

3	คะแนน	หมายถึง	มาก
2	คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
1	คะแนน	หมายถึง	น้อย

เกณฑ์การแปรผลค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ, 2539 : 59)

ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.50-3.00	หมายถึง	ผลที่ได้รับระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ผลที่ได้รับระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ผลที่ได้รับระดับน้อย

4. การปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ที่เชิงตรง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริงกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการในระหว่างวันที่ 27-30 กันยายน พ.ศ. 2544 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งมี 60 ชุด ได้รับคืน 60 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

กำหนดให้

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนั้น}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

6.2 ค่าเฉลี่ย

$$\text{ค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้

\bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น

x = ค่าหรือคะแนนของข้อมูล (3 2 และ 1)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ใช้วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

6.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

กำหนดให้

σ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = ค่าคะแนนที่กำหนดเป็น 3 2 และ 1

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

การศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยกล่าว ได้ดังนี้

4.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	42	70.00
หญิง	18	30.00
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นชาย 42 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และเป็นหญิง 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18	4	6.67
19	20	33.33
20	27	45.00
21	6	10.00
22	3	5.00
รวม	60	100.00

อายุเฉลี่ย 19.73 ปี

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามอายุ พบว่า มีอายุช่วง 20 ปีจำนวน 27 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.00 รองลงมาอายุ 19 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.33 อายุ 21 ปีจำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 10.00 อายุ 18 ปีจำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.67 และอายุ 22 ปีจำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.00 อายุเฉลี่ยทั้งหมด 19.73 ปี

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามสาขาที่ศึกษา

สาขาที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สัตวปีก	17	28.33
สัตวเล็ก	9	15.00
โคนเนื้อ-กระบือ	13	21.67
โคนม	21	35.00
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามสาขาที่ศึกษา พบว่า ศึกษาอยู่ในสาขา โคนม จำนวน 21 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.00 รองลงมาศึกษาอยู่ในสาขาสัตวปีก จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.33 ศึกษาอยู่ในสาขาโคนเนื้อ-กระบือ จำนวน 13 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.67 และศึกษาอยู่ในสาขาสัตวเล็ก จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 15.00

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนนักศึกษาตามการเลือกสถานที่ฝึกงาน

การเลือกสถานที่ฝึกงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เลือกเองได้	42	70.00
สถานศึกษากำหนดให้	18	30.00
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนนักศึกษาตามการเลือกสถานที่ฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่สามารถเลือกสถานที่ฝึกงานเองได้ มีจำนวน 42 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.00 และนักศึกษาที่สถานศึกษากำหนดสถานที่ฝึกงานให้ มีจำนวน 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกฝึกงานตรงตามสาขาที่เรียน

การเลือกฝึกงานตามสาขาที่เรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตรง	50	83.33
ไม่ตรง	2	3.33
ตรงบางส่วน	8	13.40
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกฝึกงานตรงตามสาขาที่เรียน พบว่า นักศึกษาที่เลือกฝึกงานตรงตามสาขาที่เรียน มีจำนวน 50 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.33 รองลงมาการเลือกสถานที่ฝึกงานตรงบางส่วน นักศึกษาตอบ จำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.34 และนักศึกษาที่เลือกฝึกงาน ไม่ตรงกับสาขาที่เรียน มีจำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.33

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนนักศึกษาตามหน่วยงานที่ฝึกงาน

หน่วยงานที่ฝึกงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ราชการ	6	10.00
เอกชน	51	85.00
รัฐวิสาหกิจ	3	5.00
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนนักศึกษาตามหน่วยงานที่ฝึกงาน พบว่า นักศึกษาฝึกงานในหน่วยงานเอกชน มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมาฝึกงานในหน่วยงานราชการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และฝึกในรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 4.7 แสดงสถานภาพทางครอบครัว บิดา-มารดา ของนักศึกษา

สถานภาพทางครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อยู่ร่วมกัน	45	75.00
บิดาแต่งงานใหม่	-	-
บิดาถึงแก่กรรม	5	8.33
แยกกันอยู่	7	11.67
มารดาแต่งงานใหม่	1	1.67
มารดาถึงแก่กรรม	2	3.33
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.7 แสดงสถานภาพทางครอบครัว บิดา-มารดา ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษา ที่บิดา-มารดา อยู่ร่วมกัน มีจำนวน 45 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.00 รองลงมา บิดา-มารดา แยกกันอยู่ มีจำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.67 บิดาถึงแก่กรรม มีจำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.33 มารดาถึงแก่กรรม มีจำนวน 2คน คิดเป็น ร้อยละ 3.33 และมารดาแต่งงานใหม่ มีจำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.67

ตารางที่ 4.8 แสดงอาชีพบิดาของนักศึกษา

อาชีพของบิดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	4	6.67
งานเอกชน	3	5.00
รัฐวิสาหกิจ	-	0.00
เกษตรกรกรรม	46	76.67
ประกอบอาชีพอิสระ	5	8.33
อื่นๆ (อาชีพทั่วไป)	2	3.33
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.8 แสดงอาชีพบิดาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 46 คน คิดเป็น ร้อยละ 76.67 รองลงมาประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.33 อาชีพรับราชการ มีจำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.67 ประกอบอาชีพงานเอกชน มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และประกอบอาชีพอื่นๆ (อาชีพทั่วไป) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตารางที่ 4.9 แสดงอาชีพ มารดาของนักศึกษา

อาชีพมารดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	1	1.67
งานเอกชน	2	30.00
รัฐวิสาหกิจ	-	0.00
เกษตรกร	46	76.67
ประกอบอาชีพอิสระ	8	13.33
อื่นๆ (อาชีพทั่วไป)	3	5.00
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.9 แสดงอาชีพ มารดาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 46 คน คิดเป็น ร้อยละ 76.67 รองลงมาประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.33 ประกอบอาชีพอื่นๆ (อาชีพทั่วไป) มีจำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.00 อาชีพงานเอกชน มีจำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.33 และรับราชการ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.67

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่นักศึกษาได้รับในระหว่างเรียน

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในระหว่างเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดา-มารดา	37	61.67
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	18	30.00
ผู้ปกครองที่ไม่ใช่ บิดา-มารดา	4	6.67
รายได้จากการทำโครงการเกษตร	1	1.66
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 4.10 แสดงค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่นักศึกษาได้รับในระหว่างเรียน พบว่า นักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายจาก บิดา-มารดา มีจำนวน 37 คน คิดเป็น ร้อยละ 61.67 รองลงมาได้รับจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีจำนวน 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00 ได้รับจากผู้ปกครองที่ไม่ใช่ บิดา-มารดา 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.67 และรายได้จากการทำโครงการเกษตร 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มารดา มีจำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.67 และได้จากรายได้จากการทำโครงการเกษตร มีจำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.66

4.1.2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ในด้านความรู้ และทักษะประสบการณ์วิชาชีพ

ตารางที่ 4.11 แสดงระดับความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากสถานประกอบการ

รายการ	ระดับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงาน (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลที่ได้รับ
1) การเลี้ยงดู	2.60	0.69	มาก
2) การสุขาภิบาล	2.53	0.54	มาก
3) ประเภทและพันธุ์สัตว์	2.51	0.55	มาก
4) อาหารและการให้อาหาร	2.46	0.52	ปานกลาง
5) การจัดการฟาร์มทั่วไป	2.33	0.61	ปานกลาง
6) การบริหารงานบุคคลในฟาร์ม	2.31	0.60	ปานกลาง
7) โรคและการป้องกันรักษาโรค	2.30	0.58	ปานกลาง
8) การบันทึกข้อมูลต่างๆ ในงานฟาร์ม	2.23	0.67	ปานกลาง
9) การจัดการของเสียในฟาร์ม	2.13	0.72	ปานกลาง
10) การปรับปรุงพันธุ์สัตว์และการผสมเทียม	1.95	0.76	ปานกลาง
11) การจัดซื้อวัตถุดิบอาหารสัตว์ และเวชภัณฑ์	1.86	0.64	ปานกลาง
12) การทำบัญชีฟาร์ม	1.78	0.76	ปานกลาง
13) การฆ่าและการชำแหละ	1.60	0.70	ปานกลาง
14) การตลาด	1.58	0.62	ปานกลาง
15) การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์	1.50	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 แสดงระดับความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากสถานประกอบการ พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้จากสถานประกอบการ ในระดับมาก มีอยู่ 3 รายการ คือ 1) การเลี้ยงดู (ค่าเฉลี่ย 2.60) 2) การสุขาภิบาล (ค่าเฉลี่ย 2.53) และ 3) ประเภทและพันธุ์สัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.51) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับความรู้ที่ได้รับ ระดับปานกลางมีอยู่ 12 รายการ และมีระดับความรู้ที่ได้รับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) อาหารและการให้อาหาร (ค่าเฉลี่ย 2.46) 2) การจัดการฟาร์มทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 2.33) และ 3) และการบริหารงานบุคคลในฟาร์ม (ค่าเฉลี่ย 2.31)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตารางที่ 4.12 แสดงความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรในสถาน
ฝึกงาน**

รายการ	ระดับความรู้ที่ได้รับ (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความรู้ ที่ได้รับ
1) ความรู้ด้านการปฏิบัติ	2.51	0.59	มาก
2) ความรู้ด้านทฤษฎี	2.28	0.53	ปานกลาง
3) ความรู้ด้านการจัดการ	2.26	0.60	ปานกลาง
4) ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล	1.75	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 แสดงความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากร ในสถานฝึกงาน พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้จากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรใน สถานฝึกงาน ในระดับมากมีอยู่ 1 รายการ คือ 1) ความรู้ด้านการปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 2.51) ส่วนรายการ อื่นๆ มีระดับความรู้ที่ นักศึกษาได้รับความรู้จากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรใน สถานฝึกงาน ในระดับปานกลางมีอยู่ 3 รายการ และมีระดับความรู้ที่ได้รับตามค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ 1) ความรู้ด้านทฤษฎี (ค่าเฉลี่ย 2.28) 2) ความรู้ด้านการจัดการ (ค่าเฉลี่ย 2.26) และ 3) ความรู้ด้าน การบริหารงานบุคคล (ค่าเฉลี่ย 1.75)

ตารางที่ 4.13 แสดงความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ

รายการ	ระดับความรู้ที่ได้รับ (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความรู้ที่ ได้รับ
1) การทำวัคซีน	2.43	0.60	ปานกลาง
2) การทำเครื่องหมาย	2.31	0.76	ปานกลาง
3) การจับและการบังคับสัตว์	2.23	0.70	ปานกลาง
4) การฉีดยา	2.21	0.70	ปานกลาง
5) การผสมเทียม	2.11	0.72	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	ระดับความรู้ที่ได้รับ (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความรู้ที่ได้รับ
6) การคิดเบอร์หู	2.10	0.80	ปานกลาง
7) การตอน	1.96	0.78	ปานกลาง
8) การรีดน้ำเชื้อ	1.78	0.70	ปานกลาง
9) การทำหมันแห้ง	1.73	0.80	ปานกลาง
10) การทำหมันหมัก	1.71	0.76	ปานกลาง
11) การตัดเพศ	1.66	0.80	ปานกลาง
12) การสูญเขา	1.61	0.72	ปานกลาง
13) การฟักไข่	1.55	0.80	ปานกลาง
14) การตัดเบอร์หู	1.48	0.76	ปานกลาง
15) การตัดเบอร์หู	1.48	0.74	ปานกลาง
16) การตัดเขี้ยว	1.43	0.78	ปานกลาง
17) การจัดการตู้ฟัก	1.40	0.68	ปานกลาง
18) การตัดปาก	1.35	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 แสดงความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้จากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ ในระดับปานกลางทุกรายการ และมีลำดับความรู้ที่ได้รับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การทำวัคซีน (ค่าเฉลี่ย 2.43) 2) การทำเครื่องหมาย (ค่าเฉลี่ย 2.31) และ 3) การจับและการบังคับสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.23)

ตารางที่ 4.14 แสดงความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานว่ามีประโยชน์อย่างไรต่อนักศึกษา

รายการ	ระดับความรู้ที่ได้รับ (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความรู้ที่ได้รับ
1) การประกอบอาชีพในอนาคต	2.68	0.51	มาก
2) การสมัครงานหลังจบการศึกษา	2.60	0.51	มาก
3) การศึกษาต่อ	2.58	0.54	มาก
4) การเผยแพร่ความรู้แก่ครอบครัวและบุคคลอื่น	2.58	0.50	มาก
5) ความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน	2.58	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.14 แสดงความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานว่ามีประโยชน์อย่างไรต่อนักศึกษา พบว่า ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานมีประโยชน์ต่อนักศึกษาในระดับมากทุกรายการ และมีลำดับความรู้ที่ได้รับที่มีประโยชน์ต่อนักศึกษาตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การประกอบอาชีพในอนาคต (ค่าเฉลี่ย 2.68) 2) การสมัครงานหลังจบการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 2.60) และ 3) การศึกษาต่อ (ค่าเฉลี่ย 2.58)

4.1.3 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ด้านทักษะประสบการณ์

ตารางที่ 4.15 แสดงระดับผลที่นักศึกษาได้รับด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลที่ได้รับ
1) การจับและการบังคับสัตว์	2.36	0.63	ปานกลาง
2) การฉีดยา	2.31	0.69	ปานกลาง
3) การทำวัคซีน	2.23	0.76	ปานกลาง
4) การผสมเทียม	2.10	0.70	ปานกลาง
5) การทำเครื่องหมาย	2.08	0.85	ปานกลาง
6) การตอน	2.00	0.77	ปานกลาง
7) การคัดเพศ	1.81	0.82	ปานกลาง
8) การรีดน้ำเชื้อ	1.76	0.80	ปานกลาง
9) การทำหญ้าหมัก	1.75	0.78	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลที่ได้รับ
10) การทำหญาแห้ง	1.73	0.81	ปานกลาง
11) การสูญเขา	1.73	0.86	ปานกลาง
12) การตัดเบอร์หู	1.66	0.86	ปานกลาง
13) การสักเบอร์หู	1.48	0.70	น้อย
14) การตัดเขี้ยว	1.35	0.67	น้อย
15) การฟักไข่	1.35	0.60	น้อย
16) การจัดการตู้ฟัก	1.31	0.54	น้อย
17) การตัดปาก	1.26	0.52	น้อย

จากตารางที่ 4.15 แสดงระดับผลที่นักศึกษาได้รับด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้ด้านทักษะประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับความรู้ด้านทักษะประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม ในระดับปานกลาง 12 รายการ และมีลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การจับและการบังคับสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.36) 2) การฉีดยา (ค่าเฉลี่ย 2.31) และ 3) การทำวัคซีน (ค่าเฉลี่ย 2.23) ระดับน้อยมีอยู่ 5 รายการ ซึ่งมีลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การสักเบอร์หู (ค่าเฉลี่ย 1.48) 2) การตัดเขี้ยว (ค่าเฉลี่ย 1.35) และ 3) การฟักไข่ (ค่าเฉลี่ย 1.35)

ตารางที่ 4.16 แสดงระดับประสบการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงาน

รายการ	ระดับประสบการณ์การทำงาน (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสบการณ์ที่ได้รับ
1) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	2.76	0.46	มาก
2) การปรับตัวในการทำงาน	2.68	0.51	มาก
3) การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น	2.68	0.54	มาก
4) การร่วมรับฟัง และแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน	2.63	0.53	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	ระดับประสบการณ์การทำงาน (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับประสบการณ์ที่ได้รับ
5) การทำงานตามแผนปฏิบัติงาน	2.53	0.38	มาก
6) การปรับปรุงบุคลิกภาพ	2.53	0.57	มาก
7) การเป็นผู้นำและผู้ตาม	2.50	0.55	มาก
8) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	2.40	0.51	ปานกลาง
9) การร่วมมือทางวิชาการ	2.40	0.63	ปานกลาง
10) การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการฝึกงาน	2.36	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 4.16 แสดงระดับประสบการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงาน พบว่ามีระดับประสบการณ์ด้านการทำงาน ที่นักศึกษาได้รับหลังจากฝึกงาน มีระดับประสบการณ์ด้านการทำงาน ที่นักศึกษาได้รับหลังจากฝึกงาน ระดับมาก 7 รายการ โดยมี 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.76) 2) การปรับตัวในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 2.68) และ 3) การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.68) ระดับปานกลาง อยู่ 3 รายการ ซึ่งมีลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ 1) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (ค่าเฉลี่ย 2.40) 2) การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.40) และ 3) ความร่วมมือด้านวิชาการและการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.36) ส่วนรายการอื่นๆ

4.1.4 สภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน ปัญหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

ตารางที่ 4.17 แสดงระดับสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา

รายการ	ระดับสภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่มีผลต่อการฝึกงาน
1) จำนวนสัตว์เลี้ยงภายในฟาร์ม	2.53	0.63	มาก
2) สภาพแวดล้อมในฟาร์ม ที่มีผลต่อการฝึกงาน	2.50	0.50	มาก
3) พื้นที่ของสถานประกอบการ	2.43	0.60	ปานกลาง
4) ความทันสมัยของเครื่องมือ	2.36	0.73	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

รายการ	ระดับสภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่มีผลต่อการฝึกงาน
5) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	2.36	0.73	ปานกลาง
6) จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	2.35	0.65	ปานกลาง
7) จำนวนบุคลากร	2.30	0.64	ปานกลาง
8) ปริมาณแหล่งน้ำจืดที่ใช้ในฟาร์ม	2.28	0.72	ปานกลาง
9) การรับนักศึกษาฝึกงาน	2.26	0.67	ปานกลาง
10) การจัดระบบป้องกันโรคก่อนเข้าฟาร์ม	2.23	0.74	ปานกลาง
11) โรงเรือนที่ใช้มีความทันสมัย	2.13	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 แสดงระดับสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา พบว่า สภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาในระดับมากอยู่ 2 รายการ คือ 1) จำนวนสัตว์เลี้ยงภายในฟาร์ม (ค่าเฉลี่ย 2.53) และ 2) สภาพแวดล้อมภายในฟาร์มมีผลต่อการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.50) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา ระดับปานกลาง และมีลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) พื้นที่ของสถานประกอบการ (ค่าเฉลี่ย 2.43) 2) ความทันสมัยของเครื่องมือ (ค่าเฉลี่ย 2.36) และ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.36)

ตารางที่ 4.18 แสดงระดับปัญหาการฝึกงานของนักศึกษา

รายการ	ระดับปัญหาการฝึกงาน (N=60)		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่มีผลต่อการฝึกงาน
1) การเดินทาง	2.28	0.67	ปานกลาง
2) ที่พักอาศัยและอาหารการกิน	2.25	0.59	ปานกลาง
3) ค่าใช้จ่ายต่างๆ ระหว่างการฝึกงาน	2.23	0.70	ปานกลาง
4) การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์	2.20	0.72	ปานกลาง
5) การติดต่อประสานงานกับสถานที่ฝึกงาน	2.18	0.47	ปานกลาง
6) การจัดสัมมนาการฝึกงาน	2.16	0.73	ปานกลาง
7) การนิเทศการฝึกงาน	2.13	0.65	ปานกลาง
8) การจัดการปฐมนิเทศแก่นักศึกษาก่อนออกฝึกงาน	2.10	0.67	ปานกลาง
9) การทำงานร่วมกับคนอื่น	2.10	0.80	ปานกลาง
10) ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย	2.08	0.62	ปานกลาง
11) การปฏิบัติงาน	2.06	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 แสดงระดับปัญหาการฝึกงานของนักศึกษา พบว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานของนักศึกษามีระดับปานกลางทุกรายการ และมีลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การเดินทาง (ค่าเฉลี่ย 2.28) 2) ที่พักอาศัยและอาหารการกิน และ 3) ค่าใช้จ่ายต่างๆ ระหว่างการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.23)

4.1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน ด้านต่างๆ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. ควรมีการจัดระบบการทำงานให้เป็นระบบ	8
2. ควรเลือกสถานที่ฝึกงานที่ได้มาตรฐาน	6
3. สถานประกอบการควรฝึกทักษะต่างๆให้ก่อนปฏิบัติงาน	5
4. การปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา	7
5. ระยะเวลาในการฝึกงานควรให้มากกว่านี้	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
6. ควรมีความเอาใจใส่และรับผิดชอบในงาน	3
7. ค่าตอบแทน	5
8. ค่าใช้จ่ายและที่พักอาศัย	2
9. ค่าเดินทางไปสถานฝึกงาน	1

จากตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน ด้านต่างๆ พบว่า นักศึกษาเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) เรื่องควรมีการจัดระบบการทำงานให้เป็นระบบ และ 2) เรื่องระยะเวลาในการฝึกงานควรให้มากกว่านี้ รายการละ 8 คน เท่ากัน 3) เรื่องการปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา นักศึกษาเสนอ จำนวน 7 คน 4) เรื่องควรเลือกสถานที่ฝึกงานที่ได้มาตรฐาน นักศึกษาเสนอ จำนวน 6 คน 5) เรื่องสถานประกอบการไม่ควรฝึกทักษะต่างๆ ให้ก่อนปฏิบัติงาน นักศึกษาเสนอ จำนวน 5 คน 6) เรื่องค่าตอบแทน นักศึกษาเสนอ จำนวน 5 คน 7) เรื่องควรมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงาน นักศึกษาเสนอ จำนวน 3 คน 8) เรื่องค่าใช้จ่ายและที่พักอาศัย นักศึกษาเสนอ จำนวน 2 คน และ 9) เรื่องค่าเดินทางไปสถานฝึกงาน นักศึกษาเสนอ จำนวน 1 คน

4.2 วิจัยผลลัพธ์

จากผลการศึกษาสภาพทั่วของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพราะ ในการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เลือกเรียนจะเป็นเพศชาย เพราะในการเรียนเกษตรต้องมีการทำงานหนัก มีการลงงาน ส่วนมากจะเป็นการใช้กำลัง เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นนักศึกษาที่ศึกษาจึงเป็นเพศชาย อายุของนักศึกษาส่วนมาก อยู่ระหว่าง 19-20 ปี เพราะเป็นช่วงอายุที่นักศึกษาเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาที่นักศึกษาเลือกเรียนส่วนมาก เลือกเรียนสาขาโคนม อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเห็นว่า อาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่ทำรายได้ค่อนข้างสูง และประกอบกับสภาพท้องถิ่นมีการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมบ้าง การเลือกสถานที่ฝึกงานของนักศึกษาส่วนมากนักศึกษาสามารถเลือกสถานที่ฝึกงานเองได้ เพราะว่าการเลือกสถานที่ฝึกงานเองจะให้นักศึกษาได้ฝึกงานตามที่ตนเองถนัด และทำให้การฝึกงานประสบความสำเร็จ การเลือกสถานที่ฝึกงานของนักศึกษาส่วนมากเลือกสถานที่ฝึกงานตรงกับสาขาที่เรียน เพราะว่านักศึกษาได้เลือกสถานที่ฝึกงานเอง นักศึกษาส่วนใหญ่ฝึกงานตามหน่วยงานของเอกชน เพราะหน่วยงานของเอกชนมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ กระบวนการต่างๆ ในการผลิต และการจัดการฟาร์ม สถานภาพทางครอบครัว บิดา-มารดา ของนักศึกษาส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากอยู่ร่วมกัน อาชีพของบิดา-มารดา ของนักศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพราะสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับในระหว่างเรียน ส่วนมากได้รับจาก บิดา-มารดา เพราะนักศึกษายังไม่สามารถประกอบอาชีพ และหาเงินเองได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยรายได้จาก บิดา-มารดา เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างเรียน

จากผลการศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ด้านความรู้ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ศรีสะเกษ พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้จากการฝึกงานว่ามีประโยชน์ต่อนักศึกษาในระดับมาก เพราะว่า การฝึกงานนอกสถานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ในอนาคต ทั้งในภาคเกษตรโดยตรง และนอกภาคเกษตร ส่วนความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรในสถานฝึกงาน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก การถ่ายทอดความรู้จากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรในสถานฝึกงาน ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เต็มที่ อาจเนื่องจากสถานที่และเวลาในการฝึกงานนอกสถานที่ของนักศึกษา ส่วนความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากสถานประกอบการ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาได้เรียนในภาคทฤษฎีจากวิทยาลัยมาก่อนแล้ว จึงทำให้ได้รับความรู้จากสถานประกอบการได้ไม่มากเท่าที่ควร และความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากว่า สถานที่ฝึกงานเห็นนักศึกษาเป็นเพียงนักศึกษาฝึกงาน ยังไม่มีความรู้ ความชำนาญพอในการปฏิบัติงานจริง

จากผลการศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ด้านทักษะประสบการณ์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ศรีสะเกษ พบว่า นักศึกษาได้รับประสบการณ์การทำงาน จากสถานที่ฝึกงานในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก การฝึกงานนอกสถานที่ ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการทำงาน เช่น การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ และการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และทักษะที่ได้รับจากการปฏิบัติงานฟาร์มอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า สถานประกอบการอาจคิดว่า การปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตของฟาร์ม และเครื่องมือต่างๆ อาจเกิดความเสียหาย ทำให้นักศึกษาได้รับทักษะจากการปฏิบัติงานฟาร์ม ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ศรีสะเกษ พบว่า สภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน ไม่มีผลมากนักต่อความรู้และประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับ จากสถานที่ฝึกงาน และปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ปัญหา

ต่างๆ ไม่ใช่ปัญหาที่มีความสำคัญมาก และไม่ค่อยมีผลต่อการได้รับความรู้และทักษะประสบการณ์
ของนักศึกษา จากสถานที่ฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานะภาพทั่วไปของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ ในด้านความรู้ ทักษะประสบการณ์ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน และเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม คณะสัตวศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2544 เป็นชาย 42 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.00 และเป็นหญิง 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00 มีอายุเฉลี่ยทั้งหมด 19.73 ปี ศึกษาอยู่ในสาขา โคนมมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.00 รองลงมาศึกษาอยู่ในสาขาสัตว์ปีก จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.33 ศึกษาอยู่ในสาขาโคนเนื้อ-กระบือ จำนวน 13 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.67 และศึกษาอยู่ในสาขาสัตว์เล็ก จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 15.00

การเลือกสถานฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่สามารถเลือกสถานที่ฝึกงานเองได้ มีจำนวน 42 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.00 และนักศึกษาที่สถานศึกษากำหนดสถานที่ฝึกงานให้ มีจำนวน 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00 ซึ่งมีการเลือกฝึกงานตรงตามสาขาที่เรียน มีจำนวน 50 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยงานที่ถูกเลือกเป็นหน่วยงานเอกชน มากที่สุด ร้อยละ 85.00 รองลงมาฝึกงานในหน่วยงานราชการ ร้อยละ 10.00 และฝึกในรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 5.00

สถานภาพทางครอบครัว บิดา-มารดา ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ บิดา-มารดา อยู่ร่วมกันมากที่สุด ร้อยละ 75.00 บิดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรม มากที่สุด ร้อยละ 76.67 รองลงมาประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 8.33 อีชีพรับราชการ ร้อยละ 6.67 ประกอบอาชีพงานเอกชน ร้อยละ 5.00 และมารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 76.67 รองลงมาประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 13.33 ประกอบอาชีพอื่นๆ (อาชีพทั่วไป) ร้อยละ 5.00

นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในระหว่างเรียน จาก บิดา-มารดา มากที่สุด ร้อยละ 61.67 รองลงมาได้รับจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ร้อยละ 30.00 ได้รับจากผู้ปกครองที่ไม่ใช่ บิดา-มารดา ร้อยละ 6.67 และได้จากรายได้จากการทำโครงการเกษตร ร้อยละ 1.66

5.1.2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ในด้านความรู้ และทักษะประสบการณ์วิชาชีพ

จากการศึกษานักศึกษาได้รับความรู้จากสถานประกอบการ ในระดับมาก มีอยู่ 3 รายการ คือ 1) การเลี้ยงดู (ค่าเฉลี่ย 2.60) 2) การสุขาภิบาล (ค่าเฉลี่ย 2.53) และ 3) ประเภทและพันธุ์สัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.51) ส่วน รายการอื่นๆ มีระดับความรู้ที่ได้รับ ระดับปานกลางมีอยู่ 12 รายการ และมีระดับความรู้ที่ได้รับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) อาหารและการให้อาหาร (ค่าเฉลี่ย 2.46) 2) การจัดการฟาร์มทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 2.33) และ 3) และการบริหารงานบุคคลในฟาร์ม (ค่าเฉลี่ย 2.31)

ความรู้จากวิทยากร นักวิชาการ นักสัตวบาล หรือบุคลากรในสถานฝึกงาน ในระดับมากมีอยู่เพียงรายการเดียว คือ 1) ความรู้ด้านการปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 2.51) ส่วนรายการอื่นๆ ในระดับปานกลางมีอยู่ 3 รายการ คือ 1) ความรู้ด้านทฤษฎี (ค่าเฉลี่ย 2.28) 2) ความรู้ด้านการจัดการ (ค่าเฉลี่ย 2.26) และ 3) ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล (ค่าเฉลี่ย 1.75)

ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ นักศึกษาได้รับความรู้จากการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ ในระดับปานกลางทุกรายการ และมีลำดับความรู้ที่ได้รับตามค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การทำวัคซีน (ค่าเฉลี่ย 2.43) 2) การทำเครื่องหมาย (ค่าเฉลี่ย 2.31) และ 3) การจับและการบังคับสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.23)

ประโยชน์ที่ได้รับจากความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงาน นักศึกษาระบุว่า ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานมีประโยชน์ต่อนักศึกษาในระดับมากทุกรายการ โดยมี 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การประกอบอาชีพในอนาคต (ค่าเฉลี่ย 2.68) 2) การสมัครงานหลังจบการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 2.60) และ 3) การศึกษาต่อ (ค่าเฉลี่ย 2.58)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ด้านทักษะประสบการณ์

จากการศึกษา นักศึกษาได้รับความรู้ด้านทักษะประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม มีระดับความรู้ด้านทักษะประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม ในระดับปานกลาง 12 รายการ โดยมี 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การจับและการบังคับสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.36) 2) การฉีดยา (ค่าเฉลี่ย 2.31) และ 3) การทำวัคซีน (ค่าเฉลี่ย 2.23) ระดับน้อยมีอยู่ 5 รายการ โดยมี 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การสักเบอร์หู (ค่าเฉลี่ย 1.48) 2) การตัดเขี้ยว (ค่าเฉลี่ย 1.35) และ 3) การฟักไข่ (ค่าเฉลี่ย 1.35)

นักศึกษาได้รับประสบการณ์การทำงาน มีระดับมาก 7 รายการ โดยมี 3 รายการแรก ดังนี้ 1) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.76) 2) การปรับตัวในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 2.68) และ 3) การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.68) ระดับปานกลาง อยู่ 3 รายการ คือ 1) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (ค่าเฉลี่ย 2.40) 2) การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.40) และ 3) ความร่วมมือด้านวิชาการและการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.36)

5.1.4 สภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน ปัญหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาในระดับมาก อยู่ 2 รายการ คือ 1) จำนวนสัตว์เลี้ยงภายในฟาร์ม (ค่าเฉลี่ย 2.53) และ 2) สภาพแวดล้อมภายในฟาร์มมีผลต่อการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.50) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับปานกลาง โดยมี 3 รายการแรก ดังนี้ 1) พื้นที่ใช้ของสถานประกอบการ (ค่าเฉลี่ย 2.43) 2) ความทันสมัยของเครื่องมือ (ค่าเฉลี่ย 2.36) และ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.36)

ปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษามีระดับปานกลางทุกรายการ โดยมี 3 รายการแรก คือ 1) การเดินทาง (ค่าเฉลี่ย 2.28) 2) ที่พักอาศัยและอาหารการกิน และ 3) ค่าใช้จ่ายต่างๆ ระหว่างการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.23)

5.1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

นักศึกษามีเสนอข้อเสนอแนะ 9 รายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) เรื่องควรมีการจัดระบบการทำงานให้เป็นระบบ และ 2) เรื่องระยะเวลาในการฝึกงานควรให้มากกว่านี้ 3) เรื่องการปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา 4) เรื่องควรเลือกสถานที่ฝึกงานที่ได้มาตรฐาน 5) เรื่องสถานประกอบการ ควรฝึกทักษะต่างๆ ให้ก่อนปฏิบัติงาน 6) เรื่องค่าตอบแทน นักศึกษาเสนอ 7) เรื่องควรมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงาน 8) เรื่องค่าใช้จ่ายและที่พักอาศัย และ 9) เรื่องค่าเดินทางไปสถานที่ฝึกงาน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา จากการศึกษาคพบประเด็นที่น่าสนใจหลายๆ ประเด็น โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ ปัญหา และข้อเสนอแนะจากการฝึกงานของนักศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการพิจารณาผลการศึกษาดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการฝึกงานภายนอก และส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตร และผลสุดท้ายนักศึกษาที่สถานศึกษาผลิตออกมาจะได้รับความรู้ มีประสบการณ์อย่างสมบูรณ์และมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษาที่ออกฝึกงาน จากการศึกษาคพบหลายๆ ประเด็นที่นักศึกษาฝึกงานได้รับความรู้ปานกลาง หรือน้อย ซึ่งอาจจะมาจากหลายๆ ปัจจัย แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ตัวนักศึกษองจำเป็นต้องมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้ในขณะที่ฝึกงานอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ ซึ่งหากไม่ใช้โอกาสมันี่มีดังกล่าวแล้วก็เป็นที่น่าเสียดายว่าการจัดการฝึกงานให้นักศึกษาของสถานศึกษาเกิดความสูญเปล่า

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรได้มีการทำการวิจัยในตนเองเดียวกันในสาขาวิชาอื่นๆ ที่มีการฝึกงาน และหากสามารถศึกษาถึงเหตุผลหรือความเป็นจริงในสภาพการฝึกงาน การนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อย่างไร จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดฝึกงานของสถานศึกษา และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและประเทศชาติต่อไป

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. คู่มือ หลักการจัดการนิเทศแก่นักศึกษาฝึกงาน ในสถานประกอบการเอกชน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทเกษตรกรรม สาขาสัตวศาสตร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

โยษิต ลิ้มวานานนท์. 2531. การศึกษากฎปฏิบัติวิชาเกษตรศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยครูภาคใต้และภาคตะวันตก สังกัดกรมการฝึกหัดครู. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพคุณ ศิริวรรณ. 2536. "เอกสารประกอบการสอนวิชาพัฒนาชุมชนกับการพัฒนาการเกษตร". กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

_____. 2532. งานฟาร์ม กลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย.

_____. 2529. "เอกสารประกอบการสอนวิชา AG-ED 211 หลักการศึกษาเกษตร". กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เอกสารอัดสำเนา.

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ. 2539. "ความต้องการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และการอบรมเพิ่มเติมของอาจารย์เกษตร ในหน่วยงานหรือสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย". รายงานผลการวิจัย. โครงการวิจัยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นิตินันท์ ปรานสุข. 2530. "การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา สาขาสัตวบาล ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประจวบ ไชยชมภู. 2541. "ความต้องการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโสธร". กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ประภาภรณ์ วรรณนะวาสิน. 2527. "การศึกษาผลของการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พินิจ ทิพย์อักษร. 2529. “สภาพการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ไพฑูรย์ นนทลี. 2529. การศึกษาอาชีพเกษตร. วารสารอาชีพศึกษา. 2 (มีนาคม-เมษายน) : 19
- มานพ ทองใบ. 2534. ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานภายนอกของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. รวบรวมผลงานวิจัย พ.ศ. 2533-2534. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศกรรมอาชีพศึกษา.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533. คู่มือการทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วารินทร์ ประทุมถิ่น. 2540. “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีพศึกษา” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิภา คฤหเดชรัตน์. 2542. “การศึกษาการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาสัตวศาสตร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่สถานฝึกงาน ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กรมอาชีพศึกษา”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมมาตร สุ่มศักดิ์. 2534. “การฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 อาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรางค์รัตน์ กัญญาส. 2533. “การศึกษาผลการฝึกงานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 เกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดกรมอาชีพศึกษา”.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีพศึกษา.
- หน่วยงานนิเทศกรรมอาชีพศึกษา. 2536. คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 ประเภทวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : กรมอาชีพศึกษา.
- อาชีพศึกษา, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. 2537. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537). กรุงเทพฯ : กรมอาชีพศึกษา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย

นายประวิทย์ มารวิชัย

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน

ตอนที่ 3 สภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึก

งาน

2. ไม่ต้องเขียนชื่อ - นามสกุล

3. โปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อน

4. กรุณาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง

5. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใดและคำ

ตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ต่ออาศัยความร่วมมือจากท่านที่ตอบแบบสอบถามที่การตอบเป็นไปตามความจริง

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุปี

3. ท่านศึกษาอยู่ในสาขาใด

- () สัตว์ปีก () สัตว์เล็ก
() โคนเนื้อ - กระบือ () โคนนม

4. สถานศึกษาให้อิสระแก่ท่านในการเลือกสถานที่ฝึกงานหรือไม่

- () สามารถเลือกเองได้
() สถานศึกษากำหนดให้

5. ท่านเลือกฝึกงานตรงตามสาขาที่เรียนหรือไม่

- () ตรง () ตรงบางส่วน
() ไม่ตรง

6. ท่านได้ฝึกงานในสถานฝึกงานประเภทใด

- () งานราชการ () รัฐวิสาหกิจ
() เอกชน () อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. สถานภาพทางครอบครัว บิดามารดา

- () อยู่ร่วมกัน () แยกกันอยู่
() บิดาแต่งงานใหม่ () มารดาแต่งงานใหม่
() บิดาถึงแก่กรรม () มารดาถึงแก่กรรม

8. บิดามารดา ประกอบอาชีพ

บิดา

- () รับราชการ () เกษตรกรรม
() งานเอกชน () ประกอบอาชีพอิสระ
() รัฐวิสาหกิจ () อื่นๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มารดา

- () รับราชการ () เกษตรกรรม
 () งานเอกชน () ประกอบอาชีพอิสระ
 () รัฐวิสาหกิจ () อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ท่านได้รับเงินใช้จ่ายในการเรียน และการฝึกงานจากแหล่งใด

- () บิดา - มารดา () ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดา มารดา
 () เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา () รายได้จากการทำโครงการเกษตร
 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ในด้านความรู้และทักษะประสบการณ์วิชาชีพ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ด้านความรู้			
1.1 ความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ			
- ประเภทและพันธุ์สัตว์
- อาหารและการให้อาหาร
- การเลี้ยงดู
- โรคและการป้องกันรักษาโรค
- การสุขาภิบาล
- การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ และการผสมเทียม
- การฆ่าและการชำแหละ
- การบันทึกข้อมูลต่างๆ ในงานฟาร์ม
- การทำบัญชีฟาร์ม
- การตลาด
- การจัดซื้อวัตถุดิบอาหารสัตว์และเวชภัณฑ์ต่างๆ
- การจัดการฟาร์มทั่วไป
- การบริหารงานบุคคลในฟาร์ม
- การจัดการของเสียภายในฟาร์ม
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1.2 ความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร นักวิชาการ นักสัถวบาล หรือบุคลากรในสถานฝึกงาน			
- ความรู้ด้านทฤษฎี
- ความรู้ด้านการปฏิบัติ
- ความรู้ด้านการจัดการ
- ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล
1.3 การปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ			
- การทำเครื่องหมาย
- การคิดเบอร์หู
- การทำหม้อห้มัก
- การทำหม้อแห้ง
- การสุญเขา
- การตัดเบอร์หู
- การสักเบอร์หู
- การตัดเขี้ยว
- การฟักไข่
- การตัดปาก
- การตัดเพศ
- การตอน
- การผสมเทียม
- การทำวัคซีน
- การฉีดยา
- การรีดน้ำเชื้อ
- การจับและการบังคับสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1.4 ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานมีประโยชน์ต่อท่านอย่างไร			
- การศึกษาต่อ
- การประกอบอาชีพในอนาคต
- การเผยแพร่ความรู้แก่ครอบครัวและบุคคลอื่น
- การสมัครงานหลังจบการศึกษา
- ความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ด้านทักษะประสบการณ์			
2.1 ทักษะประสบการณ์ ด้านการปฏิบัติงานฟาร์ม			
- การทำเครื่องหมาย
- การทำหญ้าหมัก
- การทำหญ้าแห้ง
- การสุญเขา
- การตัดเบอร์หู
- การสักเบอร์หู
- การตัดเขี้ยว
- การฟักไข่
- การตัดปาก
- การคัดเพศ
- การตอน
- การผสมเทียม
- การทำวัคซีน
- การฉีดยา
- การรีดน้ำเชื้อ
- การจับและการบังคับสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
2.2 ประสิทธิภาพด้านการทำงาน			
- การทำงานตามแผนปฏิบัติงาน
- การทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่น
- การปรับตัวในการทำงาน
- การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น
- การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- ความร่วมมือด้านวิชาการ และการปฏิบัติงาน
- การนำความรู้จากการเรียน ไปใช้ในการฝึกงาน
- การเป็นผู้นำและผู้ตาม
- การปรับปรุงบุคลิกภาพ
- การร่วมรับฟังและแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 สภาพของนักศึกษาฝึกงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในตารางตรงกับช่องที่ตรงกับสภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของสถานฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงาน

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
สภาพทั่วไปของสถานฝึกงานมีผลต่อการฝึกงานของท่านในระดับใด			
- สภาพแวดล้อมในฟาร์ม มีผลต่อการฝึกงาน
- พื้นที่ของสถานประกอบการ
- จำนวนบุคลากร
- จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
- จำนวนสัตว์เลี้ยงภายในฟาร์ม
- ปริมาณแหล่งน้ำจืดที่ใช้ในฟาร์ม
- การรับนักศึกษาฝึกงาน
- เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
- ความทันสมัยของเครื่องมือ
- โรงเรือนที่ใช้มีความทันสมัย
- การจัดระบบป้องกันโรคก่อนเข้าฟาร์ม
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงาน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในตารางตรงกับช่องที่ตรงกับปัญหาจากการฝึกงาน

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงาน			
1.1 ปัญหาทั่วไป			
- การติดต่อประสานงานกับสถานที่ฝึกงาน
- การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักศึกษา
- การจัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงาน
- การจัดการประชุมนิเทศแก่นักศึกษาก่อนการฝึกงาน
- การจัดสัมมนาการฝึกสอน
- การนิเทศการฝึกงาน
- การเดินทาง
- ที่พักอาศัยและอาหารการกิน
- การปฏิบัติตัวต่อเจ้าหน้าที่ฝึกงาน
- การทำงานร่วมกับคนอื่น
- การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์
- ค่าใช้จ่ายต่างๆ ระหว่างการฝึกงาน
- ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย
- การปฏิบัติงาน
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

ขอขอบคุณ

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3987

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ กันยายน 2544

เรื่อง ขอบขออนุญาตให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัยปัญหาพิเศษเรื่อง “ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ”

ด้วย นายประวิทย์ มารวิชัย นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง “ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ” ในกรณีนี้ ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ จำนวน 60 คน ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะกรรมการอำนวยการ จึงเรียนขอขออนุญาตให้ท่าน เพื่อได้โปรดให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 คณะสัตวศาสตร์ ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 3700, 6071-2

สงวนลิขสิทธิ์ พงศาดิน ๒๕๓๖ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 0-2326-8506